

Nieuwsbrief Landelijk Meetnet Nachtvinders

Februari 2020

In de winter van 2019 zijn er twee extra dingen toegevoegd op het meetnet nachtvinders. Er is een nieuw invoerformulier en het is nu zichtbaar als de foto is gevalideerd.

Zit u ook zo te springen om weer wat te vangen? Er vliegt nu nog niet veel, we hebben nog last van de winterpauze. Als de nachttemperatuur boven de 5 graden blijft begint er weer wat te vliegen: de voorjaarsvlinders. Bij de voorjaarsvliegen zitten wat lastig te herkennen soorten en hoe u deze het beste kunt herkennen kunt u vinden in de [determinatietips van Wim Veraghtert van Natuurpunt.be](#).

Het nachtvinderjaar 2019 is in een eerste bericht samengevat op Nature Today (<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=25741>). Hier wordt nog niet volop ingegaan op de meetnetten; dit volgt zoals elk jaar op onze Landelijke Vlinderdag op 7 maart waarvoor u van harte bent uitgenodigd! Een directe link naar de uitnodiging vind u via de volgende link: <https://www.vlinderstichting.nl/actueel/landelijke-dag/?&bericht=1521>

Nieuw invoerformulier

Het nieuwe invoerformulier is een korte lijst waarbij je alleen de naam van de soort in hoeft te typen en het aantal exemplaren binnen/buiten de val. Deze nieuwe module kunt u vinden door op "kort formulier te klikken" bij het invoeren van de soorten (afbeelding 1). Als je dit een fijnere manier van invoeren vindt dan kan je in de instellingen ook dit als standaardformulier aanvinken (instellingen -> Invoerformulier nachtvinders: -> en dan "kort").

Het nieuwe invulformulier ziet er uit als afbeelding 2. Wanneer je de naam van de soort intypt dan komen automatisch de opties tevoorschijn. Wanneer er bijvoorbeeld "halmuiltje" in wordt getypt dan zijn alle soorten halmuiltjes zichtbaar. Door een aantal in te vullen wordt de waarneming meteen opgeslagen. Zit er ook een exemplaar buiten de val? Dan kan je dit aantal aanpassen door op het vakje buiten de val achter de soort te klikken en kan je een aantal invoeren. Heb je een verkeerde soort ingevoerd? Klik dan op het aantal en wijzig dat naar 0.

In het invulformulier kan ook een popup komen met het verzoek om een foto bij de waarneming toe te voegen. Deze popup kan om drie verschillende redenen komen:

- Een hoog aantal exemplaren
- Hij is waargenomen buiten een bekende locatie (nog niet bekend uit dit uurhok)
- De waarneming valt buiten de bekende vliegtijd

Waarnemingen 13-1-2020 21:00 Nachtvlindersroute 104: Wijchen west

[Vangnachten](#) [Wijzigingen op route](#) [Kort formulier](#)

soort		sectie	
		in val	buiten val

Afbeelding 1. Het standaardoverzicht waar je terecht komt wanneer je een waarneming in wilt voeren. Door op "Kort formulier" te klikken kom je op het nieuwe invulformulier terecht.

Waarnemingen 13-1-2020 21:00 Nachtvlindersroute 104: Wijchen west

[Vangnachten](#) [Lang formulier](#)

soort	in val	buiten val
soort	aantal in val	aantal buiten val

☐ Wel geteld, niets gezien

Afbeelding 2. De eerste weergave van het korte invoerformulier

meetnet.vlinderstichting.nl meldt het volgende

Kunt een foto toevoegen? Dit is namelijk een bijzondere waarneming omdat:

- het aantal voor deze soort hoog is
- de soort is waargenomen buiten de bekende locaties
- de soort is waargenomen buiten de vliegtijd

Afbeelding 3. Melding bij het invoeren van een opmerkelijke waarneming.

Wanneer deze pup (afbeelding 3) tevoorschijn komt willen we u verzoeken om een foto bij de waarneming te voegen. Het is ook mogelijk bij een erg zeldzame soort dat al deze punten het geval zijn.

Niet te onderscheiden soorten

Sommige soorten zijn aan de hand van uiterlijke kenmerken niet met 100% zekerheid van elkaar te onderscheiden. Deze soorten kunnen dan ook het beste als verzamelsoort worden ingevoerd. Dit zijn de volgende soorten:

- Halmrupsvlinder/weidehalmuiltje (*Mesapamea secalis/secalella*)
- Roodbruine/geelbruine/hogveenvlekkuil (*Amphipoea oculatea/fucosa/lucens*)
- Drietand/psi-uil (*Acronicta tridens/psi*)
- Rode vorm van de vierbandspanner (*Xanthorhoe ferrugata/spadicearia*). De vorm met de zwarte band betreft altijd de vierbandspanner (*X. ferrugata*, afb. 4).
- Opvallend rode rode exemplaren (afb. 5) van de *Thera's* betreffen sparspanners (*T. variata*). Wanneer de basiskleur niet rood is dan betreft het een schijn-sparspanner / sparspanner / naaldboomspanner (*Thera britannica/variata/obeliscata*).
- Herfstspanners (*Epirrita* spec.). Deze zijn in te voeren als herfstspanner / novemberspanner / bleke novemberspanner (*Epirrita dilutata/autumnata/christyi*)
- Helmkruidvlinder / kuifvlinder (*Cucullia scrophulariae/verbasci*)
- Veel exemplaren binnen de halmuiltjes (*Oligia* spec.)

Bij sommige soorten heb je een foto van de onderkant van de vlinder nodig. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door de vlinder in een potje of een petrischaaltje te vangen. Dit is bijvoorbeeld nodig bij de volgende twee soorten:

Foto van onderkant van de achterkant van het achterlijf maken bij:

- Sint-janskruidbloksparner/streepbloksparner (*Aplocera efformata/plagiata*). Let bij het determineren op of het een mannetje of een vrouwtje is.

De Open-breedbandhuismoeder en kleine breedbandhuismoeder (*Noctua janthe/janthina*) zijn aan de hand van kenmerken aan de bovenkant niet tot op soort op naam te brengen. Als je dit toch wilt dan moet je een foto van de achtervleugel toevoegen. Uiteraard kan je de soort ook gewoon als verzamsoort invoeren.

[Volg ook het nachtvlindermeetnet op facebook!](#)

Veel plezier en succes in het nieuwe jaar!

Jurriën van Deijk en José Kok

Afbeelding 4. De donkere vorm is te determineren als vierbandspanner (*X. ferrugata*). Foto: Karen Hartog

Afbeelding 5. De rode vorm van de *Thera's* is als enige tot op soort te determineren; de naaldboomspanner (*T. variata*). Foto: Daan Drukker.